

PODATKI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA DUHOVNO IZPOPOLNJEVANJE

Verzija (veljavna od): 2009-2 (20. 06. 2019)

Osnovni podatki

Ime programa	Duhovno izpopolnjevanje
Lastnosti programa	
Vrsta	izpopolnjevanje
KLASIUS-SRV	Podraven 6/1: Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje (36100)
ISCED	• humanistične vede (22)
KLASIUS-P	• Teologija (2211)
KLASIUS-P-16	• Religija in teologija (0221)
Frascati	• Humanistične vede (6)
Raven SOK	Raven SOK 6
Raven EOK	Raven EOK 5
Raven EOVK	Kratki cikel
Področja/moduli/smeri	• Ni členitve (študijski program)
Članice Univerze v Ljubljani	• Teološka fakulteta, Poljanska 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
Trajanje (leta)	1
Število KT na letnik	40
Načini izvajanja študija	drugo

Temeljni cilji programa

- posredovati udeležencu specifična znanja s področja duhovnosti in duhovne pastorage;
- izostriti sposobnost udeleženca za interdisciplinarne načine razmišljanja in delovanja ter za metodološko strokovno raziskovanje in pisanje;
- oblikovati duhovno-etično držo udeležencu, da bo zmožen ustvarjati spoštljiv in konstruktiven dialog z vsakim človekom in skupnostjo;
- usposobiti udeleženca za prenos teoretičnega znanja o duhovnosti v osebno življenje in v njegovo poslanstvo, tj. da bo čim bolj odgovorno in uspešno nudil duhovno pomoč tistim, ki se bodo nanj obračali in jo pri njem iskali;
- usposobiti udeleženca za odgovorno soočenje s konkretnimi duhovnimi potrebami ljudi današnjega časa, za diagnosticiranje njihove osebne (duhovne) poti in nudenje različnih oblik konkretne duhovne pomoči na njihovi poti iskanja pristne duhovnosti in celostnega osebnostnega zorenja, da bi lahko živeli v večji polnosti svoje življenje in gradili živa občestva;
- usposobiti udeleženca za prevzemanje odgovornosti nudenja duhovne pomoči skupinam in osebam, ki se nanje obračajo pri njihovem delu na župnijah in v drugih cerkvenih in kulturno prosvetnih ustanovah;
- usposobiti udeleženca za pridobivanje osebnih duhovnih izkustev in tudi praktične izkušnje uvajanja drugih v duhovno izkustvo in življenje, za sprotno preverjanje uporabnosti doslej pridobljenih znanj v praksi, njihovo nadgrajevanje in doseganje sinergijskih učinkov v skupnostnem delu.

Splošne kompetence (učni izidi)

- metodološke (usposobljenost za uporabo temeljnih načel humanistične in družboslovne metodologije ter za razmišljanje v skladu s filozofskimi, bibličnimi in teološkimi metodami in metodami duhovne teologije; uporaba strokovne literature in drugih znanstveno strokovnih pripomočkov; usposobljenost za delo z različnimi viri in literaturo, tudi v tujih jezikih);
- hermenevitične, kognitivne in teoretične (zmožnost samostojnega in kritičnega razumevanja vpliva osnovnih družbenih, filozofskih, kulturnih, religijskih, duhovnih pojavov v njihovih zgodovinskih kontekstih; zmožnost razumevanja različnih literarnih in sakralnih besedil, njihove sporočilnosti in različnosti, praktična uporaba znanja in prenos tega v prakso);
- sintezne (zmožnost povezovanja razumevanja, znanja in čutenja v celoto; zmožnost ustvarjanja sprememb in izboljšav; sposobnost za ustvarjanje novih idej, za samostojno delo in podjetnost; zmožnost sprejemanja

človeka v njegovi enkratnosti in presežnosti ter celostnega pristopa do človeka; zmožnost analiziranja različnih vplivov na različne razsežnosti človeka; zmožnost teološke razlage izkušnje sveta);

- socialne (usposobljenost za skupinsko dinamiko in delo, za vodenje skupinskega dela na področju humanistike, družboslovja, religij in duhovnosti ter za sporazumevanje v stroki in med strokami; zmožnost socialnega čutenja in reagiranja, čutenja potreb okolja; zmožnost analize položajev; občutek za heterogenosti in homogenosti različnih socialnih in duhovnih skupin; komunikativnost in zmožnost usklajevanja različnih interesov; senzibilnost za vprašanja s področja družbenih, kulturnih, socialnih in duhovnih dejavnosti);
- tehnične (zmožnost pridobivanja, evidentiranja, dokumentiranja, uporabe in presoje virov znanja in informacij; uporaba informacijskih tehnologij in orodij; uporaba avdio-vizualnih sredstev pri formaciji človeka in pri nudenju pomoči);
- jezikovne kompetence (usposobljenost za kritično izražanje, aktivno soočanje in argumentiranje, pripravo in izdelavo strokovnih duhovno teoloških člankov in potrebnih besedil);
- individualne (zmožnost izražanja lastnih prepričanj, (samo)kritike, duhovno-etične držbe, samoučenja in samovzgoje; usposobljenost za vseživljenjsko učenje, za pridobivanje in nadgrajevanje spretnosti na splošno humanističnem področju tudi preko refleksije lastnih izkušenj ter zmožnost usmerjanja lastnega strokovnega razvoja; zmožnost konstruktivnega dialoga).

Predmetnospecifične kompetence (učni izidi)

- na teoretski ravni (razume kriterije pristne krščanske duhovnosti, metode in interdisciplinarni pristop k duhovni teologiji ter se zna soočiti s različnimi temami duhovnosti v današnjem času; razume matrico interakcijskega prostora med religijo in likovno umetnostjo in zna iz konkretne duhovno-zgodovinske situacije izluščiti elemente za njeno razumevanje; pozna semantiko temeljnih pojmov svetopisemske, judovske in zgodnjekrščanske duhovnosti; zna oceniti pomen duhovnih gibanj pri oblikovanju splošnih razmer v Cerkv in v družbi ter njihovo duhovno-kritično nalogo; pozna kulturno in miselno ozadje pravoslavnih in protestantskih duhovnih izročil ter komplementarnost duhovnih ponudb znotraj krščanstva; pozna duhovnosti judovskih, islamskih, indijskih, kitajskih in animističnih tradicij v njihovih sodobnih pojavnih oblikah; je seznanjen o vsebinah in skupinah novodobnih in drugih sodobnih duhovnosti v evropskem okolju; razume notranje idejne logike različnih duhovnosti in njihovih psiholoških, kulturnih in družbenih vplivov ter vzroke nerazumevanja in konfliktov na podlagi srečevanja med ljudmi različnih duhovnosti; pozna temeljne lastnosti literarnega dela v njegovi organski povezanosti med literarno obliko, estetskim učinkom in komunikativno duhovno sporočilnostjo; zna razpoznati dinamiko psiho-duhovnega razvoja posameznih obdobj odzraslega človeka in pristopiti k človeku v njegovi konkretni potrebi in globinski želji v njegovih različnih situacijah življenja; pozna temeljne kriterije osebnostnega spremljanja; pozna možnosti zlorabe duhovnosti za manipuliranje z ljudmi);
- na izkustveni ravni (izkustveno ve, da je človek edinstven in velika skrivnost in da dinamika vere nikoli ne sledi le človeški logiki; zmožen samoopazovanja in prepoznavanja dinamike lastnega življenjskega obdobja; zna začutiti duhovnost telesa in jo izražati z držami in gibi; pozna elementarne metode formalne in semantične analize likovnega prostora in likovnih umetnin, kar mu pomaga vzpostaviti doživljajski in funkcionalni stik z njihovimi globinskimi (duhovnimi, arhetipičnimi) plastmi; izkustveno se nauči iskati harmonijo med telesno, duševno in duhovno dimenzijo življenja; zmožen razpoznavanja in razumevanja liturgije kot temeljne vseživljenjske »izkustvene« duhovnosti; izkusi bogastvo in raznovrstnost krščanske duhovnosti kot odgovor na duhovno iskanje današnjih ljudi; ima izkušnje v branju besedil ob upoštevanju razmerja med vsebino in obliko; izkustveno zna besedilo brati ne samo analitično, temveč kot sistematično in organsko celoto, kot odsev različnih duhovnih stanj v življenju);
- na reflektivni ravni (zna reflektirati in kompleksno povezovati telesnost, duševnost in duhovnost; razvit čut za prepoznavanje vzrokov premen v razvoju sakralne umetnosti in njene interakcije z religijo; sposoben kritično reflektirati lastno duhovno življenje in duhovno življenje v skupnosti; zna vzpostaviti ustrezne povezave med bibličnim oz. patrističnim pojmom in aktualno problematiko; zmožen presoje prispevkov v zgodovini uveljavljenih duhovnih gibanj pri oblikovanju Cerkve, njihove vloge v posameznih obdobjih in posledic za posameznika; zmožen prepoznati lasten zorni kot in razsodno v okviru sprejete racionalnosti presojati vlogo, pomen in (možne) učinke obravnavanih duhovnosti; prek obravnavanja duhovnih tem, temeljnih bivanjskih vprašanj in različnih psiholoških likov v literaturi razvije duhovno mišljenje, čutenje, razumevanje in notranje spoznavanje sebe in drugih; sposoben zdravega ovrednotenja tako lastnega psiho-duhovnega razvoja kot psiho-duhovne rasti drugih; zmožen konstruktivno-kritično reflektirati različne

pogleda na psihološki in duhovni razvoj odrasle osebe in načine pomoči osebam v različnih življenjskih situacijah);

- na uporabni ravni (s povečanim čutom za arhetipsko sorodnost sakralnih kompleksov širi prostor pristnega medkulturnega dialoga; zna uporabiti pridobljeno znanje za lastno duhovno življenje in za svetovanje drugim; pridobljeno znanje zmore uporabiti v spremljanju duhovnih gibanj v našem času, pri presojanju njihovega vpliva na posameznika in s tem preventivno deluje proti njegovi zlorabi; zmore kritično in vsestransko presojati vlogo in pomen tako institucij kot tudi posameznika in njunega medsebojnega vplivanja; nudi orientacijo sredi poplave duhovnih ponudb (ezoterika, kulti, vzhodna verstva) in ob srečanju z nezdravo duhovnostjo; zna uvajati v duhovno življenje iz pristnih krščanskih korenin; zmore poučevati vsebine in analize različnih duhovnosti ter pospeševati razumevanja, zaupanja in sodelovanja med nosilci različnih duhovnosti; zmore oblikovati življenje v živem stiku z duhovnimi vsebinami literarnih glasbenih in filmskih del; zna nuditi primerno duhovno podporo posameznim stanovom v Cerkvi na njihovi duhovni poti; zmore nuditi osebno duhovno spremljanje ali druge oblike duhovne pomoči; zmore imeti predavanja ali seminarje o različnih umirjanjih, meditacijah, molitvah, duhovnih vajah, lectio divina ter o drugih temah s področja duhovnosti zna spremljati ali voditi različne meditativne in molitvene skupine, biblične skupine, duhovne vikende, delavnice in seminarje za molitev).

Pogoji za vpis

V študijski program za izpopolnjevanje Duhovno izpopolnjevanje se lahko vpišejo diplomanti prvo ali drugo stopenjskih študijskih in višješolskih programov. Slednjim lahko Komisija za študijske zadeve UL TEOF določi diferencialne izpite.

Merila za izbiro ob omejitvi vpisa

/

Merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Specifična znanja in spretnosti, ki jih je udeleželec pridobil pred vpisom na program, lahko uveljavlja kot del študijskih obveznosti, če so pridobljena v javno veljavnem študijskem programu, vendar največ do 15 kreditnih točk. Teh znanj ni mogoče uveljavljati pri predmetih, ki jih polovično ali več sestavljajo vaje in seminarji. Znanja morajo po vsebini ustrezati učnim vsebinam predmetov programa Duhovno izpopolnjevanje. O priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom, določa Študijska komisija Teof UL, na podlagi pisne vloge udeleženca, priloženih spričeval in drugih listin, ki dokazujejo uspešno pridobljeno znanje in vsebino teh znanj, da se znanja lahko ovrednotijo po ECTS.

Pri priznavanju znanja, pridobljenega pred vpisom, se bodo upoštevala naslednja merila:

- ustreznost pogojev za pristop in zahtevana predhodna izobrazba za vključitev v izobraževanje,
- primerljivost obsega izobraževanja z obsegom predmeta, pri katerem se obveznost priznava,
- ustreznost vsebine izobraževanja glede na vsebino predmeta, pri katerem se obveznost priznava.

Če komisija ugotovi, da se pridobljeno znanje lahko prizna, se to ovrednoti z enakim številom točk po ECTS, kot znaša število kreditnih točk pri predmetu. V študijskem programu za izpopolnjevanje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s študijskim programom. Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti Univerze v Ljubljani.

Kandidati oz. kandidatke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolio, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vložnega dela.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti senat TEOF UL. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Teološke fakultete Univerze v Ljubljani.

Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja so skladni s [Statutom UL](#) in navedeni v učnih načrtih.

Pogoji za napredovanje po programu

/

Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študijskega programa za izpopolnjevanje je potrebno zbrati 40 kreditnih točk (ECTS).

PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA S PREDVIDENIMI NOSILKAMI IN NOSILCI PREDMETOV

1. letnik, OBVEZNI PREDMETI

	Šifra UL	Ime	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo	Ure skupaj	ECTS	Semestri	Izbirni
				Predavanja	Seminarji	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. štud.					
1.	0129526	Posebne teme v duhovnosti današnjega časa	Ivan Platovnjak	25	15	5			75	120	4	Celoletni	ne
2.	0129681	Liturgična, prostorska in telesna duhovnost	Jožef Muhovič, Slavko Krajnc, Stanko Gerjolj	35	15	10			90	150	5	Celoletni	ne
3.	0129682	Duhovnost v Svetem pismu in cerkvenih očetih	Maksimilijan Matjaž, Miran Špelič, Samo Skralovnik	40	10	10			90	150	5	Celoletni	ne
4.	0129683	Duhovna gibanja v zgodovini Cerkve	Bogdan Kolar	20	10				60	90	3	2. semester	ne
5.	0129684	Glavne teme duhovnosti pravoslavnih in protestantskih cerkva	Bogdan Dolenc	20	5	5			60	90	3		ne
6.	0129685	Duhovnost verstev in sodobnega sveta	Ivan Platovnjak, Mari Jože Osredkar	20	10				60	90	3	Celoletni	ne
7.	0129686	Duhovnost v literaturi, glasbi in filmu	Irena Avsenik Nabergoj	20	5	5			60	90	3	Celoletni	ne
8.	0129687	Duhovnost duhovnikov, posvečenih oseb in krščanskih laikov, samskih in poročenih	Ivan Platovnjak	20	5	5			60	90	3	Celoletni	ne
9.	0129688	Celostna vzgoja in psiho-duhovna rast	Ivan Platovnjak, Stanko Gerjolj	35	15	10			90	150	5	Celoletni	ne

10.	0129689	Praktično uvajanje v duhovnost	Ivan Platovnjak	25	5	40			110	180	6	Celoletni	ne
		Skupno		260	95	90	0	0	755	1200	40		

Posebne teme v duhovnosti današnjega časa

Liturgična, prostorska in telesna duhovnost

Duhovnost v Svetem pismu in cerkvenih očetih

Duhovna gibanja v zgodovini Cerkve

Glavne teme duhovnosti pravoslavnih in protestantskih cerkva

Duhovnost verstev in sodobnega sveta

Duhovnost v literaturi, glasbi in filmu

Duhovnost duhovnikov, posvečenih oseb in krščanskih laikov, samskih in poročenih

Celostna vzgoja in psiho-duhovna rast

Praktično uvajanje v duhovnost